

Tisztelt Belügyminiszter Asszony és Rendőrfőkapitány Úr!

A Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet (TASZ) döbbenettel értesült a sajtóból arról, hogy a rendőrség az elmúlt hetekben visszatért a „diszkó-razziák,” azaz a drogfogyasztók tömeges üldözésének gyakorlatához. A közelmúltban három esetben is sor került elektronikus tánczenei rendezvények bezárására és a szórakozó fiatalok tömeges előállítására vizeletminta biztosítása céljából.

A rendőrség feladatait az 1994. évi XXXIII. törvény (Rtv.) 1-2/A.§-ai határozzák meg. Álláspontunk szerint a rendőrség csak a törvényben meghatározott feladatainak ellátása érdekében igazoltathat, ha az igazoltatott személyazonosságának megállapítása a feladat ellátásához szükséges. Megítélésünk szerint tehát a törvény sem biztosít arra lehetőséget, hogy az egy adott közterületen közlekedő, oda belépő vagy onnan kilépő minden személyt különösebb konkrét, törvényben meghatározott ok és cél nélkül igazoltassanak. Az arányosság követelménye (Rtv. 15.§) előírja, hogy még a törvényes célból végrehajtott intézkedés sem okozhat olyan hátrányt, mely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés céljával.

Az előállítás és a vizeletvizsgálat is aggályos, ugyanis az Rtv. csak egy esetben jogosítja fel a rendőrséget arra, hogy szakértői vizsgálatra kötelezzenek valakit, mégpedig a 44.§(1) bekezdés c./ pontja alapján, mely csak a közlekedésrendészeti intézkedések körében, a járművezetővel szemben ad lehetőséget arra, hogy vér-, és vizeletminta adására kötelezzék, és ebből a célból az Rtv.33.§(2)bekezdés c.) pontja alapján előállítsák. Járművezetés esetét kivéve csak a büntetőeljárás terheltjét lehet szakértői vizsgálatra kötelezni, tehát azt a személyt, aki megalapozottan gyanúsítható bűncselekmény elkövetésével, tehát van ellene valamilyen konkrét, személye ellen irányuló bizonyíték. A tanú nem kötelezhető olyan szakértői vizsgálatra, mellyel saját maga ellen szolgáltatna bizonyítékot, vagyis magát vádolná bűncselekmény elkövetésével. A tanút ki kell oktatni arra vonatkozóan, hogy milyen esetekben tagadhatja meg a vallomástételt, illetve a szakértői vizsgálatot.

Ha a vizeletminta vétele jogszerű lenne, azonban valaki mégsem működik együtt, akkor ezt kikényszeríteni nem lehet, mivel a katéteres mintavétel invazív beavatkozás, és a műtéti eljárással esik egy tekintet alá. Arra sem lehet kényszeríteni az előállított személyt, hogy bevizeljen, a rendőrségi törvény szerint is az emberi méltóság az intézkedés következtében nem sérülhet.

Úgy gondoljuk, hogy a diszkó-razziák, mint rendőrségi intézkedések hátrányos következményei nem állnak arányban az intézkedés céljaival, sőt, egyáltalán nem alkalmasak a hatékony bűnmegelőzésre és a drogfogyasztás ártalmainak csökkentésére.

Az ún. diszkó-balesetek túlnyomó többségét alkoholos befolyásoltságban követik el, az illegális drogok hatása alatt elkövetett balesetek száma valójában jóval csekélyebb, mint azt a túlzó, hisztérikus média-beszámolók gyakran sugallják. Ha tehát a rendőrség valóban a közúti balesetek számának csökkentését tekintené elsősorú céljának, és ezt a célt büntetőjogi eszközökkel el lehetne érni, akkor logikusabb lenne az alkoholt fogyasztó fiatalok tömeges őrizetbe vétele. Ez természetesen abszurd és méltánytalan lenne azokkal a szórakozó fiatalokkal szemben, akiknek eszük ágában sincsen volán mögé ülni ittas állapotban – és szerencsére ők vannak túlnyomó többségben. A razziák ráadásul nem segítik elő az alkoholfogyasztás kontrollálását, nem tanítanak meg a kockázatok elkerülésére sem. Hasonló a helyzet az elektronikus tánczenei rendezvényeket látogató, esetenként illegális drogokkal kísérletező fiatalokkal is. A szűrőpróba-szerű közúti ellenőrzés legális eszköz az ittasan vagy drogos befolyásoltság állapotában volán mögé ülő személyek előállítására, a drogfogyasztók és az elektronikus zenei szcéna elleni differenciálatlan, tömeges represszió azonban több kárt okoz, mint amennyit képes megelőzni. Az ifjúság védelmének jelszavával megint háború folyik az ifjúság és az ifjúsági kultúra ellen!

Az elmúlt években a kormány, a rendőrség, a prevenciós szakemberek illetve a szórakozóhelyek üzemeltetői között folytatott párbeszéd során sikerült eljutni addig a konszenzusig, hogy az elektronikus tánczenei rendezvényeket látogató fiatalok illetve a rendezvények szervezői *nem a problémát jelentik, hanem a probléma megoldását*. A velük való együttműködés során kell a drogfogyasztás kockázatait, ártalmait csökkenteni. A kormány, a rendőrség, a tulajdonosok és a civil szervezetek együttműködésével megindult a Biztonságos Szórakozóhelyekért Program, amely kijelölte azokat az eszközöket, amelyeket a valóban biztonságosabb szórakozási körülmények kialakítása megkövetel. Ezeket az eszközöket a Nemzeti Drogstratégia szellemében a tudományos bizonyítékok és a költséghatékonysági megfontolások figyelembe vételével határozták meg. Szeretnénk felhívni az érintett hatóságok figyelmét, hogy a „diszkó-razziák” nem szerepelnek a biztonságosabb szórakozóhelyek megteremtését szolgáló tevékenységek között. Ezeknek az akcióknak nincs igazolt keresletcsökkentő hatása, és ez a tevékenység a valóban hatékony bűnmegelőző és bűnüldöző tevékenységektől vonja el rendőrség erőforrásait. Számos olyan intézkedés

szerepel ugyanakkor a programban, amelyek megvalósítása máig is késlekedik: a szórakozóhelyek túlszűfolttsága, a hideg folyóvíz és a kockázatokra figyelmeztető információk hiánya, illetve az ezeket a szolgáltatásokat biztosító partiszervíz szolgálatok korlátozott működése jelentik az igazi veszélyt.

Felkérjük ezért a Belügyminiszter Asszonyt és az Országos Rendőrfőkapitányt, hogy hívják fel az illetékes rendőr-főkapitányságokat a diszkó-razziák törvénytelen és értelmetlen gyakorlatának beszüntetésére, ugyanakkor tegyenek azért, hogy a rendőrség hatékonyan együttműködjön a Biztonságos Szórakozóhelyekért Program célkitűzéseinek megvalósításában.

Demokratikus országokban a diszkókban és egyéb rendezvényeken szórakozó fiataloknak nem kell orvos előtt sorban állva várniuk arra, hogy hazamehessenek egy-egy karhatalmi erővel félbeszakított rendezvényről. **Kérjük, hogy a Miniszter Asszonyt és a Rendőrfőkapitány Urat, hogy a diszkó-razziák gyakorlatát haladéktalanul szüntessék meg!**

Budapest, 2005. március 21.

dr. Dénes Balázs

Elnök, Társaság a Szabadságjogokért

dr. Pelle Andrea

A Társaság a Szabadságjogokért Jogsegélyszolgálat vezetője

dr. Sasvári Andrea

Kék Pont Drogkonzultációs Központ Jogsegélyszolgálat vezetője

Sárosi Péter

Drogpolitikai Programvezető, Társaság a Szabadságjogokért

A kiadmány hitelül:

dr. Pelle Andrea és dr. Sasvári Andrea